

Bediüzzaman'a göre ibadet

Eskişehir'den okuyucumuz: "Bediüzzaman'a göre ibadetin fayda ve hikmetleri nelerdir?"

İBADET EMİR OLDUĞU İÇİN YAPILIR

Öncelikle Bediüzzaman'ın, ibadetin taabbüdî olduğunu, yani emir olduğu için yapılması lâzım geldiğini özellikle vurguladığını belirtelim.

Keza Bediüzzaman'a göre ibadet, kul ile Allah arasında pek yüksek bir bağ, çok şerefli bir nispet ve pek yüce bir rabıtabır. Bununla beraber, her bir ibadette sayısız faydaların bulunduğu da muhakkaktır. Çünkü ibadetler, doğrudan Allah'ın emriyle sabit olmuşlardır. Allah'ın emri ise her zaman bir ulvî iradeyi göstermekte, sayısız yüksek faydaları ve hikmetleri netice vermektedir.

İBADETLER, DÜNYA SAADETİNİN GİZLİ GÜÇLERİDİR

Üstad Bediüzzaman'a göre ibadetler, dünya saadetinin görünmeyen güçleri ve gizli kuvvetleridirler. Mutlu ve huzurlu bir dünya hayatı için ibadetlerin sayısız getirileri ve sınırsız faydaları vardır. Şöyle ki, ibadetler, fikirleri Cenâb-ı Hakk'a çevirir. Kulun Allah'a olan teveccühü, emirlerine boyun eğmeyi gerektirir. Allah'ın emirlerine boyun eğmek ise, kulu mükemmel bir biçimde intizam altına alır. Kul hareketlerinde intizam altına girmekle ve kâinatın umumî nizâmına tâbi olmakla hikmetin sırrını anlar. Hikmet ki, kâinat sayfalarında parlayan san'at nakışlarıyla kendini göstermektedir. İşte hikmetin sırrını anlayan insan, işinde ve çalışmalarında başarılı olur. Başarılı olan insan ise, her zaman ve her yerde mutlu ve huzurlu olur.

İnsan cismen küçük, zaîf ve âciz olmakla beraber; pek yüksek bir ruhu taşıyor, pek büyük bir istidada mâliktir, hasredilmeyecek derecede meyilleri vardır, sınırsız emellere sahiptir, hesapsız fikirleri vardır, hadsiz şehviye ve gadabiye gibi kuvvetleri vardır ve öyle acaib bir yaratılışı vardır ki, yaratılmış bütün türlere ve âlemlere fihriste hükmündedir.

İşte böyle bir insanın o yüksek ruhuna genişlik veren, ibadettir; istidadlarını inkişaf ettiren, ibadettir; meyillerini temyiz ve tenzih ettiren, ibadettir; emellerini tahakkuk ettiren ibadettir; fikirlerini nizam ve intizam altına alan, ibadettir; şehviye ve

gazabiye kuvvelerini had altına alan, ibadettir; görünen ve görünmeyen uzuvlarını ve duygularını kirleten tabiat paslarını izale eden, ibadettir; insanı mukadder olan kemalâtına yetiştiren, ibadettir; kul ile Yaratıcı arasında en yüksek ve en lâtif olan nisbet, ancak ibadettir. Evet insanlığın kemâl ve olgunluğunun en yükseği, şu nisbet ve münasebettir.¹

İBADETLER, BİZİ SONSUZ KUDRETE BAĞLARLAR

İbadet bizi doğrudan Allah’a bağladığından, her belâ ve musîbet ânında sığınacak sonsuz kudreti tanımamızı kolaylaştırır. İbadetle, bizi sevinçli ve mutlu kılan her nimet için şükredeceğimiz tek merciin Yüce Allah olduğunu kavrar ve şükrederiz. İbadet bütün canlılara, varlıklara ve insanlara bakışımızı müsbet yönde değiştirir. Her şeyi kendimize düşman değil, kardeş hissederiz. Ne hiçbir şeyi olduğundan fazla büyütürüz. Ne de kendimizi herhangi bir şeyden üstün tutarız. İbadet hayatımızda plân ve programı hâkim kılar. Plânlı bir hayat ise işlerimizi düzene koyar. İbadet geçim genişliğine, bolluğa, berekete ve duâlarımızın kabulüne vesile olur. Zor günlerimizde Allah’ın yardım ve inayetini kolaylaştırır. İbadetler, bizi kötülüklerden alı koyarlar. Kötülüklerden uzak kalanlar herkesçe sevilirler, işlerinde muvaffak olurlar ve hayatlarında huzur bulurlar.

İbadetlerin sosyal yönü de vardır ve girdikleri toplumu topyekûn ihya ederler. İnsan ibadet saikasıyla bütün Müslümanlara karşı bir münasebet kazanır, kuvvetli bir irtibat ve bağlılık elde eder, herkesi kendisine kardeş bilir. Bu irtibat ise kuvvetli bir uhuvvete ve hakikî bir muhabbete kapı açar. Toplum hayatının terakkisi ve kemali için en birinci basamaklar ise uhuvvet ile muhabbettir.²

Allah’ın emirlerine uyması ve yasaklarından kaçması sayesinde bir kul, toplum hayatında çok mertebelere yükselir. Öyle işler başarır ki, bir fert iken, umumî faydaları temin ettiği ölçüde tek başına bir millet hükmüne geçer. Ve büyük bir himmetle topluma hizmet eder. Topluma böyle hizmet edenler çoğaldıkça, toplum topyekûn huzur ve refah seviyesine yükselir.³

İBADETLER, AHİRET SAADETİNİN TEMEL TAŞIDIRLAR

İbadetler âhiret saadetinin de temel taşlarıdır ve ana direkleridirler. Her bir ibadetin, ahirete dönük sayısız faydaları ve hikmetleri vardır. Ezcümle: İbadetler, ahiretteki her sıkıntıda yüz akımız olurlar ve Allah’ın yardımına, mağfiretine, rahmetine ve rızasına nail olmamıza vesile olurlar, günahlarımızın bağışlanmasını ve Peygamber Efendimizin (asm) şefaatine nail olmamızı kolaylaştırırlar. İbadetler, Cehennem azabından korunmamızı ve kurtulmamızı netice verirler; sırat köprüsünü

geçmemizi, Cennetin sahillerine ve Allah'ın cemaline ulaşmamızı müyesser kılarlar. İbadetler, Allah'ın sonsuz lütuf, ihsan ve ikramlarına sayısız kapılar açarlar ve âhirette ebedî mutluluğa ve ölümsüz saadete ulaşmamıza vesile olurlar.

Dipnotlar:

- 1- İşârâtü'l-İ'câz, s. 142.
- 2- İşârâtü'l-İ'câz, s. 142.
- 3- İşârâtü'l-İ'câz, s. 141.